

Двадесет години Секция „Информатика”

Кънчо Иванов

Минно-геоложки университет „Св. Иван Рилски”, София

Експоненциален растеж е главната характеристика на развитието на изчислителната техника през последната четвърт на миналия век. Развиват се интензивно методите за събиране, съхранение, преработка и разпространение на информацията. Ярво се очертават съществените страни на новата наука, наречена „Информатика”.

През този период в нашата родина се провеждат мероприятия по изграждане на съответната индустрия и наред с това се предприемат мащабни стъпки по формиране и развитие на необходимия кадрови потенциал. Построяват се множество заводи, развива се мрежата от териториални изчислителни центрове, провеждат се инициативи по електронизация на ведомствата и крупните предприятия, създават се изследователски и развойни институти, преустройват се висши учебни заведения. Пред страната ни се очертава примамливата перспектива за пренасочване и успешна реализация на интелектуалния ни потенциал в изключително важната област определяна днес с общото название електронизация.

Осъществяващите се промени в развитието и приложението на изчислителната техника в света и в страната ни са в тясна взаимовръзка с развитието на науката. Съюзът на учените в България откликва на промените и се преустройва в съответствие с новите условия. Взима се решение за обособяване на няколко нови секции чрез разделянето на Физико-математическата секция.

Така на 22.02.1990 г. се обособява новата секция „Информатика” с първи председател Кънчо Иванов. Секцията имаше за главна цел да обединява учените в областта на информатиката и да спомага чрез създаване на организационни условия за пълноценното им развитие и изявяване в живота на нацията ни. Първоначално секцията наброяваше около 50 души. В състава ѝ ярво се открояваха имената на редица учени, конструктори и съзидатели на българската информатика като акад. Кирил Боянов, проф. Петър Бърнев, проф. Димитър Шишков, Веселин Спиридонов, както и на множество по-млади активисти на секцията сред които Аврам Ескенази, Александър Вахе, Владимир Занев, Георги Попов, Дарина Дичева, Димитър Тошков, Донка Янева, Иван Дълбоков, Маргарита Бърнева, Павел Азълв, Петър Станчев, Радослав Павлов и Фани Златарова.

През изминалия период завинаги напуснаха редовете на българските информатици изтъкнати членове като проф. Петър Бърнев и проф. Димитър Шишков, които неуморно и безкористно отдаваха усилията си за формиране общността на българските информатици. Поклон пред светлата им памет!

В началото на последното десетилетие от миналия век в България стартираха дълбоки социално политически преобразования, които повлияха силно върху съществуването и дейността на секцията. Благодарение на демократизацията и

либерализацията на обществото ни възникнаха благоприятни условия за мобилност, които дадоха възможност на значителна част от членовете на секцията да потърсят временна или постоянна реализация в чужбина, където доказаха непосредствено авторитета на българската информатика. Сред тях бяха Павел Азълов, Фани Златарова, Петър Станчев, Владимир Занев, Кънчо Иванов и много други.

Икономическите и социалните преобразования и по-специално изтъкването на предприемачеството и частната инициатива в главен метод на организиране и провеждане на икономическата дейност в страната ни увлече огромен брой специалисти към „частния“ сектор. Динамичните промени в нормативната база, насочени към формиране благоприятни условия за частната инициатива и ускорената демократизация повлияха отрицателно на организационния живот на секцията, където се запазиха похватите присъщи на предходната обществено-политическа система. Секцията не намери сили да се прояви като активен и пълноценен участник в осъществяващите си преобразования. Преобладаващата част от специалистите загърбиха „съюзния“ живот и се изправиха срещу предизвикателствата произтичащи от процесите на променящото се общество.

Стремежът за консолидация в новата секцията се сблъска с дълбоките изменения в дейността на информатиците в страната, свързани със закриването на научни и приложни звена. Особено изразена бе кризата в секцията през 1993 – 1994 г. В същата година тя брои 64 члена, от които 49 редовно отчетени – членска маса, която плавно и бавно намалява (през 1999 – 2000 г. редовно отчетени са 32, от които 19 хабилитирани).

Секцията води труден организационен живот и провежда малко научни прояви. Най-значителната ѝ изява през 1990-те години е създаването и поддържането на информационната система на СУБ.

Независимо от почти символичното си присъствие в съюзния живот секцията успява да съхрани през първото десетилетие от съществуването си една немалка членска маса. Същевременно в периода 1999 – 2001 г. в нея няма нито един новоприет член.

През 1990-те години протича процес на подценяване на теоретичните и организационните проблеми на информатиката за сметка на решаването на конкретни приложни задачи. Тези промени силно стесняват полето за действие на организирани в СУБ информационни специалисти. Същевременно развитието на секцията отразява влиянието на естественото диференциране в областта на информационната наука. В началото на първото десетилетие на XXI век за специалистите по информатика, членове на СУБ, продължава търсенето на форми за изява, а самата секция се намира все още във фаза на консолидиране.

През изтеклия период на председателския пост последователно се сменят Кънчо Иванов, Петко Русков, отново Кънчо Иванов и от 2007 г. – настоящият председател Красимир Атанасов. През последните години в секцията се проведе редица полезни инициативи и започна издаването на годишник на секцията, с редакционна колегия: Красимир Атанасов, Веселка Боева, Кирил Боянов, Стоян Денчев, Сотир Сотиров и Магдалина Тодорова.